

اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان

معاونت آموزش متوسطه دوم

اداره تکنولوژی و گروه های آموزشی

نگارش: عارف شاکرمی سرگروه آموزشی دروس جامعه شناسی و تفکر و سواد رسانه ای استان لرستان
کتاب هویت اجتماعی درس نهم: بعد سیاسی هویت ایرانی

- ۱- جامعه علاوه بر هویت فرهنگی از هویت سیاسی نیز برخوردار است.
- ۲- قدرت به چه معناست؟ موجودی که بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد، دارای قدرت است.
- ۳- منظور از کنشگری قدرتمند. انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با آگاهی و اراده انجام می دهد، کنشگری قدرتمند است.
- ۴- انواع کنشگری قدرتمند: ۱- قدرت فردی ۲- قدرت اجتماعی
- ۵- منظور از قدرت اجتماعی چیست؟ هنگامی که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تاثیر بگذارد و اراده و کار ارادی آنان را به خدمت بگیرد، قدرت اجتماعی پیدا می شود.
- ۶- چه کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند؟ کسانی که توان تاثیر گذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند.
- ۷- منظور از جلب تبعیت چیست؟ تاثیر گذاشتن بر اراده دیگران و به خدمت گرفتن ایشان، جلب تبعیت آنهاست.
- ۸- تبعیت به دو شکل است: ۱- تبعیت با کراهت ۲- تبعیت با رضایت
- ۹- منظور از تبعیت با کراهت چیست؟ تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد.
- ۱۰- منظور از تبعیت با رضایت چیست؟ تبعیتی است که با رضایت و میل درونی همراه است.
- ۱۱- منظور از مقبولیت چیست؟ قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می آید.
- ۱۲- منظور از مشروعیت چیست؟ قدرتی که بر اساس شریعت و موافق حکم خداوند است.
- ۱۳- مدار مقبولیت چیست؟ خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می شود.
- ۱۴- مدار مشروعیت چیست؟ حق و باطل بودن است. قدرت اگر مطابق قانون و حکم الهی باشد.
- ۱۵- در چه صورتی قدرت هم مشروعیت و مقبولیت دارد؟ قدرت اگر مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت هم مشروعیت دارد و هم مقبولیت.

- ۱۶- در چه صورتی قدرت مقبول ولی غیر مشروع است؟" هنگامی که قدرت بر خلاف قانون اسلامی باشد، اما تبعیت از آن با رضایت صورت گیرد، مقبول ولی غیر مشروع است.
- ۱۷- سیاست چگونه پدید می آید؟ هرگاه قدرت اجتماعی برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد.
- ۱۸- سیاست را تعریف کنید. اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف است.
- ۱۹- نظام سیاسی را تعریف کنید. مجموعه ساز و کارهایی که برای اعمال سیاست های جامعه وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می دهد.

هویت سیاسی چه انواعی دارد؟

- ۲۰- چرا هویت سیاسی جوامع مختلف با یکدیگر متفاوت است؟ زیرا جوامع مختلف نظام های سیاسی یکسانی ندارند.
- ۲۱- نظام های سیاسی را بر اساس تعداد حاکمان از نظر ارسطو به چه چند نوع می توان دسته بندی کرد؟ ۱- در حاکمیت یک فرد ۲- حاکمیت اقلیت ۳- حاکمیت اکثریت
- ۲۲- طبق نظر ارسطو نظام های سیاسی بر اساس روش تصمیم گیری به چند دسته تقسیم می شوند؟

۱- نظام هایی که در آنها حاکم یا حاکمان بر اساس حقیقت و فضیلت و با توجه به موازین عقلی تصمیم می گیرند.

۲- نظام هایی که در آنها حاکم یا حاکمان بر اساس اهداف و اغراض و امیال خود تصمیم می گیرند.

۲۳- از نظر ارسطو نظام های که بر اساس حقیقت و فضیلت تصمیم گیری می کنند کدامند؟
مونارشی- آریستوکراسی- جمهوری

۲۴- از نظر ارسطو نظام های که بر اساس خواست و امیال خود تصمیم گیری می کنند کدامند؟

استبدادی- الیگارشی- دموکراسی

۲۵- جمهوری و دموکراسی از نظر ارسطو چه تفاوتی دارند؟ جمهوری یعنی حاکمیت اکثریت مردم بر اساس حقیقت و فضیلت و دموکراسی حاکمیت اکثریت مردم بر اساس خواست و اراده افراد می باشد.

۲۶- ملاک های نوع حکومت از نظر فارابی کدامند؟ آنها را توضیح دهید ۱- ملاک دینداری که بر اساس احکام و قوانین الهی سازمان می یابد ۲- ملاک دنیوی که فقط به ارزش ها و آرمان های دنیوی و این جهانی توجه می کند.

لیبرالیسم دموکراسی و جمهوری اسلامی با چه فرهنگ های سازگارند؟

- ۲۷- لیبرالیسم به چه معناست؟ به معنای مباح دانستن همه امور برای انسان ها.
- ۲۸- دموکراسی را تعریف کنید. به معنای حاکمیت اکثریت مردم بر اساس خواست و میل خودشان است.
- ۲۹- لیبرال دموکراسی را تعریف کنید. نوعی نظام سیاسی که ادعا می کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می یابد، هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی شناسد. حکومتی دنیا مدار است.
- ۳۰- چرا نظام سیاسی لیبرال دموکراسی فقط مقبولیت دارد و نمی توان از مشروعیت آن سخن گفت؟ زیرا این نظام با فرهنگ جدید غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد و آزادی را مهم ترین ارزش اجتماعی می داند، سازگار است.
- ۳۱- منظور از پارادوکس دموکراسی چیست؟ دانشمندان علوم سیاسی از تناقض (نارضایتی مردم) از نظام لیبرال دموکراسی با عنوان پارادوکس دموکراسی یاد کرده اند.
- ۳۲- جمهوری اسلامی چه نوع نظامی است؟ جمهوری در این ترکیب به این معناست که مردم جامعه، خود سرنوشت سیاسی شان را تعیین می کنند. کلمه اسلامی نیز نشان دهنده این است که این نظام سیاسی بر اساس عقاید و ارزش های اسلامی شکل می گیرد.
- ۳۳- در نظام سیاسی جمهوری اسلامی، قوانین و مقررات بر اساس احکام الهی و اسلامی تعیین می گردند.
- ۳۴- چند نمونه از ارزش های سیاسی نظام جمهوری را نام ببرید؟ عدالت، استقلال، آزادی، نفی وابستگی و نفی تسلط بیگانگان بر امت اسلامی، امنیت، تامین اجتماعی، عمران و آبادانی، مشورت و مشارکت در امور عمومی و ارتقای معرفت و آگاهی.
- ۳۵- در نگاه اسلامی اهمیت ارزش ها در چیست؟ در نگاه اسلامی، ارزش ها اهمیت الهی و دینی دارند و دستیابی به آنها وظیفه ای الهی است و نه تنها منجر به بهبود زندگی اجتماعی می شود بلکه مانند سایر عبادات، موجب تقرب انسان به خداوند نیز می شود.
- ۳۶- امت اسلامی باید در شکل گیری چه نوع حکومتی فعال باشد؟ باید در شکل گیری امامت و ولایت الهی بر اساس موازین و ارزش های اسلامی هوشمند و فعال باشد.
- ۳۷- منظور از هژمونی چیست؟ جامعه شناسان سلطه ی را که با استفاده از ابزارهای فرهنگی اعمال می شود، هژمونی می نامند.